

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024 - 2026

Khall 25.09.2023 § 132
180/02.02.00/2023

Valmistelija

Hallintojohtaja Kaisa Kausto-Uski
puh. 040 189 3340
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Talousarviossa ja -suunnitelmassa määritellään kunnan palvelujen kehittämistavoitteet sekä palveluiden ja investointien rahoitus. Tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavan vuoden talousarvio sekä taloussuunnitelma kolmivuotiselle suunnitelmakaudelle. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan talouteen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä edellä mainittuna ajanjaksona katetaan. Luumäen kunnan taseessa on kertynyt ylijäämää 13,2 milj. € tilinpäätöksessä 2022. Osavuosikatsaukseen perustuva tilinpäätösennuste 2023 osoittaa 0,86 milj. € alijäämää.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnanhallitus päätti talousarvion laadintaohjeesta 28.08.2023 § 118. Kunnanhallitus asetti talouden tasapainottamistavoitteeksi käyttötalouden kulujen pitämisen talousarvion 2023 tasolla korotettuna ainoastaan siten, että henkilöstökustannuksiin tehdään virka- ja työehtosopimusten edellyttämät korotukset. Valmistelun lähtökohtana on kunnallisveron korottaminen 9 %:iin (0,64 %-yksikköä).

Talousarvion laadintaohjeen aikataulun mukaan lautakuntien tuli 15.9.2023 mennessä esittää kunnanhallituksen vahvistettavaksi strategiasta johdettavat lautakunnan toiminnan tavoitteet, lautakuntatason menokehysesitys ja alustavat investointiehdotukset.

Sivistyslautakunta hyväksyi lautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 ja painopistealueet vuosille 2025–2026 kokouksessaan 5.9.2023 § 60.

Liite 1.

Tekninen lautakunta hyväksyi lautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 ja painopistealueet vuosille 2025 – 2026 kokouksessaan 14.9.2023 § 42. Samalla lautakunta lautakunta päätti tiedottaa kunnanhallituksen talousarviovalmistelua seuraavista huomioista sekä investointitarpeista:

- Lautakunnan näkemys investointiohjelman kohteista ja tärkeysjärjestyksestä toimitetaan kunnanhallitukselle oheismateriaaliksi
- Lautakunta tulee sopeuttamaan toimintakulunsa kunnanhallituksen linjaamaan toimintakuluja ohjaavaan tasoon. Yleisen

kustannustason nousun kompensatiota on arvioitu saatavan sähköenergian hinnan laskusta, mutta muut toimenpiteet joudutaan kohdentamaan alueiden suunnittelun ja kiinteistöjen ylläpidon entistä voimakkaampaan leikkaamiseen. Kunnan rakennuksiin kohdistuva korjausvelka tulee siis lisääntymään edelleen vuonna 2024.

Liite 2.

Ympäristölautakunta hyväksyi lautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 ja painopistealueet vuosille 2025–2026 kokouksessaan 13.9.2023 § 24. Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle 129 000 euron varausta investointiohjelmaan eläinlääkintähuoltotilojen uusimiseen, 12 000 euron varausta Välliväylän Läntisen osan kunnostushankkeeseen, sekä 30 000 euron varausta ohjelmistopäivityksiin. Lautakunta toteaa että se tulee sopeuttamaan toimintakulunsa kunnanhallituksen linjaamaan toimintakuluja ohjaavaan tasoon sillä edellytyksellä että lainsäädännön edellyttämät ohjelmistopäivitykset saadaan budjetoida investointiohjelmaan.

Liite 3.

Tarkastuslautakunta vastaa valtuuston ohella siitä, että tilintarkastuksen voimavarat ovat riittävät. Lautakunnan talousarviota koskevat esitykset valtuustolle tehdään kunnanhallituksen kautta, koska talousarvio ja -suunnitelma edellyttävät hallituksen koordinoitua. Hallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksistä vain hallinnon ja talouden yhteensovittamiseen liittyvistä perustelluista syistä. Tarkastuslautakunta antaa esityksensä kunnanhallitukselle myöhemmin.

Kunnanhallituksen strateginen tavoite 2023 oli Luumäen positiivisen tunnettuuden kasvattaminen alueellisesti ja valtakunnallisesti tehokkaalla viestinnällä ja markkinoinnilla. Tämän toteuttamiseksi vahvistettiin toiminnallisiksi tavoitteiksi viestintäsuunnitelman laatiminen, mediauutisoinnin näkyvyys, positiivinen muuttoliike ja matkailustrategian laatiminen.

Kunnanhallituksen tehtäväalueen strategisen tavoitteen toteuttamisessa on edistytty hyvin ja toiminnalliset tavoitteet näytetään saavutettavan. Luumäen elinvoiman vahvistaminen veto- ja pitotekijöitä kehittämällä on edelleen kunnanhallituksen tärkein tehtävä. Strategisen tavoitteen tulee tukea tehtävässä onnistumista. Toiminnalliset tavoitteet on mitoitettava niin, että ne voidaan saavuttaa nykyisillä resursseilla talousarvion valmisteluohjeen mukaisessa menokehyksessä.

Menokehyksen haasteita ovat lainsäädännön muutoksien kunnalle tuomat uudet tehtävät työllisyyden hoidossa (TE24) sekä kunnanhallituksen päätöksen 5.6.2023 § 89 mukainen, henkilöstön erittäin tärkeäksi kokema työterveyshuollon palveluiden laajentaminen. Näistä työterveyshuollon kulujen lisäys pystytään kattamaan kunnanhallituksen toimialueiden sisäisillä siirroilla. Sen sijaan mahdollisesti jo 2024 toteutuvat työllisyysalueen toiminnan käynnistämiseen liittyvät kustannukset eivät vielä ole tiedossa ja niiden kattaminen talousarvion laadintaohjeen mukaisessa menotasossa tarkoittaa leikkauksia menoihin, jotka eivät liity kunnan lakisääteisiin tehtäviin.

Esitylistan oheismateriaalina toimitetaan ehdotus kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toiminnallisiksi tavoitteiksi 2024 ja painopistealueiksi 2025 – 2026 sekä tuloslaskelmaluonnos.

Kunnanhallitus, lautakuntien puheenjohtajat ja johtoryhmä käsittelevät lautakuntien toiminnallisia tavoitteita ja menokehystä yhteiskokouksessaan 25.9.2023 ennen kunnanhallituksen kokousta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Alaheikka Risto
Ehdotus	Kunnanhallitus vahvistaa kunnanhallituksen ja lautakuntien kuntastrategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet 2024 ja toiminnan painopistealueet 2025 - 2026 sekä talousarvion suunnittelukehyksen 2024.
Päätös	Ehdotuksen mukaan.